

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Petra Mikeše v právní věci žalobce: **D. M.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Městský úřad Rakovník**, se sídlem Husovo náměstí 27, Rakovník, ve věci ochrany před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2016, čj. 46 A 88/2015-62,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2016, čj. 46 A 88/2015-62, **se ruší.**
- II.** Žaloba **se odmítá.**
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 12. 5. 2015 žalovaný uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Dne 16. 6. 2015 žalovaný sdělil žalobci, že rozhodnutí nabylo právní moci; po upozornění žalobce na včasné odvolání však žalovaný 6. 8. 2015 stornoval doložku právní moci vyznačenou na sporném rozhodnutí a požádal o zrušení záznamu o přestupku v Centrální evidenci řidičů.

[2] Prostřednictvím žaloby proti nezákonnému zásahu ze dne 14. 8. 2015 se žalobce domáhal určení, že zásah žalovaného spočívající v nepředání spisu odvolacímu orgánu v lhůtě stanovené § 88 správního řádu byl nezákonný. Krajský soud žalobě vyhověl.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu obsáhlou kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V ní zejména polemizuje s právním názorem krajského soudu ohledně přípustnosti zásahové žaloby. Rovněž zpochybňuje důvodnost této žaloby. Sice uznává, že při posouzení včasnosti odvolání pochybil, ale v důsledku toho došlo pouze k minimálnímu prodloužení s předáním správního spisu. Navíc po tom, co zjistil, že pochybil, okamžitě zjednal nápravu.

[4] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[5] Nejvyšší správní soud předně hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; shledal přitom, že napadený rozsudek trpí vadami, k nimž by byl Nejvyšší správní soud povinen přihlédnout i bez návrhu (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Soudní řád správní nepřipouští bránit se zásahovou žalobou (§ 82 a násl. s. ř. s.) proti nepředání odvolání a správního spisu správním orgánem I. stupně odvolacímu orgánu. To potvrdil NSS např. v rozsudku ze dne 4. 11. 2015, čj. 2 As 198/2015-20, kde mj. konstatoval, že za průběh odvolacího řízení je odpovědný odvolací správní orgán. Jemu jsou přičitatelné případné průtahy, počítaje v to i nedostatek řádného předání správního spisu orgánem I. stupně orgánu odvolacímu. Ochrany subjektivního práva na to, aby odvolací řízení bylo prosto průtahů, se proto může účastník řízení domáhat (po bezvýsledném vyčerpání prostředků k ochraně proti nečinnosti podle správního řádu) žalobou na ochranu před nečinností odvolacího správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.). Od tohoto hodnocení nebylo nejmenšího důvodu se jakkoli odchýlit ani v nynějším případě (srov. též rozsudky NSS ze dne 3. 2. 2016, čj. 1 As 224/2015-36; ze dne 24. 3. 2016, čj. 9 As 294/2015-48; ze dne 21. 4. 2016, čj. 4 As 28/2016-38; ze dne 26. 5. 2016, čj. 9 As 53/2016-22; ze dne 3. 6. 2016, čj. 5 Azs 85/2016-22; nedávno pak rozsudky ze dne 4. 8. 2016, čj. 10 As 125/2016-27 a čj. 10 As 126/2016-33).

[8] Dle § 85 s. ř. s. je zásahová žaloba nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky než zásahovou žalobou (k tomu obecně viz např. rozsudek NSS ze dne 20. 7. 2011, čj. 1 Aps 1/2011-101, věc *F plus H*, bod 38). I deklaratorní zásahová žaloba nemůže být užita, nabízí-li zákon žalobci odlišný procesní postup, zde žalobu nečinnostní (srov. rozsudek ze dne 16. 12. 2015, čj. 8 Azs 144/2015-30, body 28 a 29).

pokračování

[9] V řízení o žalobě tedy nebyla splněna podmínka subsidiarity ochrany prostřednictvím zásahové žaloby. Krajský soud pochybil, pokud žalobu věcně projednal a vydal napadený rozsudek. Žaloba měla být podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnuta.

[10] Posouzení nynějšího případu nemohlo ovlivnit ani to, že krajským soudem citovaný rozsudek čj. 2 As 198/2015-20 byl vydán až po podání žaloby proti nezákonnému zásahu. Z velmi strohého odůvodnění rozsudku krajského soudu (které samo je na hranici přezkoumatelnosti) nelze vyčíst, proč by tato skutečnost měla něco změnit na nepřípustnosti zásahové žaloby. Výše vylíčené právní závěry (viz body [7] až [8] shora) se na projednávanou věc rozhodně vztahují. Navíc rozsudek čj. 2 As 198/2015-20 v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou pouze konstatoval, že za odvolací řízení je odpovědný odvolací správní orgán, jemuž jsou přičitatelné jeho případné nedostatky. Ani před vydáním tohoto rozsudku soudy nemohly věcně projednat zásahové žaloby proti nepředání správního spisu orgánu, který má o odvolání rozhodnout. V rozsudku čj. 2 As 198/2015-20 totiž Nejvyšší správní soud jen deklaroval to, co beztak ze soudního řádu správního jasně plyne. Odůvodnění krajského soudu, který pravděpodobně chápe judikaturu jako právo vytvářející a působící obdobně jako zákony jen do budoucna, je v naprostém rozporu s pojetím judikatury v (jakémkoliv) právním systému.

[11] S ohledem na výše uvedené důvody se zdejší soud již nemohl zabývat dalšími námitkami, jimiž stěžovatel zpochybňoval důvodnost zásahové žaloby, eventuálně poukazoval na zneužívání zásahové žaloby žalobcem, resp. jeho zástupcem.

[12] Krajský soud žalobu zamítl, ovšem za situace, v níž měl žalobu pro nepřípustnost odmítnout. Podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jestliže již v řízení před krajským soudem byly důvody pro odmítnutí návrhu, rozhodne o tom současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud. Zdejší soud proto podle § 110 odst. 1 věta za středníkem s. ř. s. rozsudek krajského soudu zrušil a žalobu sám odmítl.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Protože soud rozhodl současně se zrušením rozsudku krajského soudu i o odmítnutí žaloby, rozhodl rovněž o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 2 s. ř. s. věta druhá). Z tohoto důvodu nemají ani stěžovatel, ani žalobce právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem a zdejším soudem.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. srpna 2016

Zdeněk Kühn
předseda senátu